

Brev

OKM/16/210/2019

20.09.2019

Enligt sändlista

Hänvisning

Ärende **Undervisnings- och kulturministeriets preciserande anvisning för beredningen av avtalsperioden 2021–2024 och förhandlingarna som ordnas 2020**

I denna anvisning preciseras styrningsförfarandena som beskrivs i undervisnings- och kulturministeriets brev 6.5.2019 (OKM dnr 16/210/2019) med utvecklingsriktlinjer som följer av regeringsprogrammet. I den preciserande anvisningen ingår ett förslag till högskolornas måltillstånd 2030 (bilaga 1). Utgående från regeringsprogrammet, visionen för högre utbildning och forskning 2030 och uppgifterna om utbildningsbehovet som producerats av prognostiseringsforumet för kompetens ger ministeriet en riksomfattande utgångspunkt för beredningen av högskolornas examensmål och ett förslag gällande universitetens riksomfattande uppgifter och finansieringen av dessa (bilaga 2 och 3).

Målsättningen för åren 2021–2024 utgår från regeringsprogrammet och regeringens handlingsplan samt visionen för högre utbildning och forskning 2030. I beredningen av målen beaktas finländska och internationella bedömningar och utvärderingar som gjorts för att utveckla högskolesystemet och de grundläggande uppgifterna.

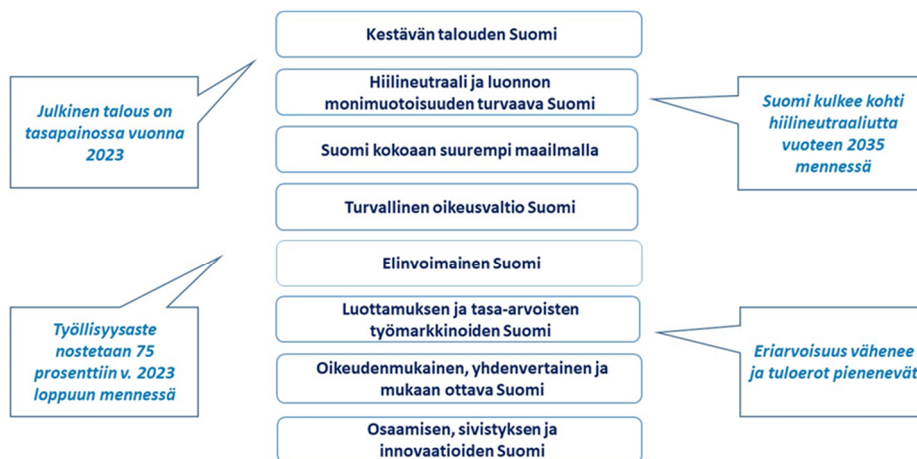
Riktlinjer för utveckling i regeringsprogrammet

Målet med regeringsprogrammet¹ för statsminister Antti Rinnes regering är ett socialt, ekonomiskt och ekologiskt hållbart Finland. Förtroende människor emellan men också mellan samhällsaktörerna är en förutsättning för ett socialt hållbart samhälle. En hållbar ekonomi stöder sig på en höjning av sysselsättningsgraden och på förbättrad arbetsproduktivitet. Finlands framgångar beror på vår förmåga att ta vara på de möjligheter som förändringen erbjuder och att utveckla våra befintliga styrkor. Ett ekologiskt hållbart Finland visar vägen då det gäller att stävja klimatförändringen och trygga den biologiska mångfalden.

¹ Statsminister Antti Rinnes regeringsprogrammet <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-287-758-1>

För den ekonomiska politiken har regeringen ställt upp fyra centrala mål som styr regeringspolitiken och verkställigheten av de metoder som ingår i regeringsprogrammets åtta strategiska helheter.

- Sysselsättningsgraden höjs till 75 procent och antalet sysselsatta ökar med minst 60 000 före utgången av 2023
- I en normalsituation för den globala ekonomin ska samhällsekonomin vara i balans 2023
- Ojämligheten och inkomstskillnaderna minskar
- Finland kommer att vara klimatneutralt senast 2035

Suomi 2030 on sosiaalisesti, ekologisesti ja taloudellisesti kestävä kehityksen yhteiskunta

I regeringens första handlingsplan ingår de centrala förvaltningsövergripande målen och åtgärdshelheterna inom regeringsprogrammets fenomenbaserade helheter.

Också på 2020-talet är kompetens, arbete och företagande grunden för välfärd. I den pågående omvälvningen i arbetslivet har gedigna grundläggande färdigheter samt förmåga och beredskap att lära sig något nytt och att uppdatera sina kunskaper under hela livet och arbetskarriären en nyckelroll. Trenden inom såväl den offentliga som den privata forsknings-, utbildnings- och innovationsverksamheten ska föras in på en tillväxtbana så att man kan skapa ny tillväxt genom att svara på globala megatrender.

På längre sikt förutsätter en hållbar offentlig ekonomi en sysselsättningsgrad som är ännu högre än 75 procent och därför uppmärksammas sådana åtgärder där effekterna på sysselsättningen blir synliga med en viss fördröjning. De högskoleutbildades inträde på arbetsmarknaden måste påskyndas.

En höjning av utbildnings- och kompetensnivån, minskade skillnader i lärande och utbildningsmässig jämlikhet eftersträvas på alla utbildningsstadier. Åtgärderna gäller hela utbildningssystemet och utvecklingen av det. Det görs satsningar på att förbättra förhållandena för forskning, utveckling och innovationer. Målet är att Finland är en internationellt attraktiv plats för studier, forskning och investeringar.

Före utgången av 2020 kommer regeringen att utarbeta en utbildningspolitisk redogörelse som söker gemensamma långsiktiga metoder för att höja utbildnings- och

kompetensnivån, stärka den utbildningsmässiga jämlikheten och minska skillnaderna i lärande i Finland. En tillgänglighetsplan för högskoleutbildningen utarbetas.

Det kommer att genomföras en parlamentarisk reform av det kontinuerliga lärandet som svarar på behovet att utveckla och förnya det egna kunnandet under hela livet. Reformen av det kontinuerliga lärandet genomförs i trepartssamarbete med utbildningsanordnarna.

Regeringen är förbunden till ökandet av antalet högskoleutbildade före år 2030, i enlighet med riktlinjerna i visionen för högre utbildning och forskning 2030. Målet uppnås genom att öka antalet nybörjarplatser i högskolorna så att de grundar sig på samhällets behov och på prognoser för sysselsättningen inom branscher och regioner, med beaktande även av högskoleutbildningens förmåga att skapa nytt arbete. För att en större andel av åldersklassen ska avlägga högskoleexamen före 2030 är målet, utöver att öka antalet nybörjarplatser, också att erbjuda studieplatser särskilt till personer som avlägger sin första högskoleexamen och att utveckla alternativa vägar för antagning till högskoleutbildning för branschbytare och personer som vill få tilläggskompetens.

Målet är att stärka Finlands förutsättningar att utifrån sina starka sidor nå framgång som föregångsland när det gäller innovationer och internationell kompetens. Nyckeln till framgång är vår förmåga att ta tillvara de möjligheter som de globala megatrenderna (klimatförändringen, digitaliseringen och urbaniseringen) innebär. Företag, forskningsinstitut och högskolor skapar ny affärsverksamhet, nya arbetsplatser och innovationer av toppklass i internationella ekosystem. Strategin för hållbar tillväxt och sysselsättningen stöds av en stigande utbildningsnivå och internationell spetskompetens samt av en stark hemmamarknad.

Det finländska forsknings- och vetenskapssamfundets konkurrenskraft och attraktionskraft stärks genom satsningar på forskningsmiljöer och forskningsinfrastrukturer. Det görs lättare för utländska forskare samt studerande och personer som avlagt högskoleexamen och deras familjer att stanna i landet. Förvaltningsövergripande samordning och ledarskap inom innovations- och forskningspolitiken främjas genomgående i hela statsförvaltningen.

Det ska utarbetas en färdplan i syfte att höja satsningarna på forskning, utveckling och innovation till fyra procent av bruttonationalprodukten (BNP) och att i Finland skapa världens bästa innovations- och försöksmiljö. Modellen för innovationspartnerskap mellan den offentliga och den privata sektorn ska utvecklas. Det satsas på arbetet att locka hit och hålla kvar internationella experter samt på att göra uppehållstillståndssystemet snabbare. Ett övergripande åtgärdsprogram för främjande av arbetskraftsinvandring utarbetas med prioritering av branscher där det råder brist på arbetskraft samt av experter, studerande och forskare som är viktiga för forskning, utveckling och innovationer.

Precisering av högskolornas avtalsberedning

Med programandelen i högskolornas strategibaserade finansiering stöds de högskole- och forskningspolitiska målen i regeringsprogrammet. Beredningen av utvecklingsprogrammen i visionen för högre utbildning och forskning 2030 och programandelen i högskolornas strategibaserade finansiering fortsätter tillsammans

med högskolorna. De följande rektorsmötena för stöd- och utvärderingsprocessen för de högskolespecifika strategierna ordnas 22.10.2019 och 10.12.2019.

Finansieringsramen för 2021-2023 fastslås 7.10.2019 när regeringen offentliggör budgetpropositionen och planen för de offentliga finanserna för 2020. Vid regeringens budget- och ramförhandling 17.9.2019 bestämdes att man från år 2020 ökar nybörjarplatserna vid yrkeshögskolorna i Nyslott med 150 platser i syfte att stärka livskraften i Nyslottsregionen. Av protokollanteckningarna² framgår även att regeringen förbinder sig vid att genomföra en bindande personaldimensionering (0,7) i fråga om intensifierat serviceboende för äldre.

Som bilaga 1-3 finns ministeriets förslag till måltillstånd för högskolorna 2030, den riksomfattande utgångspunkten för beredningen av högskolornas examensmål och ett förslag till riksomfattande uppgifter för universiteten och finansieringen av dessa.

Högskolorna ska lämna feedback om högskolornas måltillstånd 2030, sitt förslag till examensmål (2021-2024 och till år 2030) och universiteten sitt motförslag gällande de riksomfattande uppgifterna genom KOTA-systemet **senast 11.10.2019**.

Under oktober-november ordnas en enkät om högskolornas måltillstånd 2030 som riktas till centrala intressentgrupper och som beaktar högskolornas feedback. På basis av feedbacken bearbetas högskolornas måltillstånd 2030 så att det kan diskuteras vid seminariet för högskolornas och forskningsinstitutens ledning i november 2019 och så att beslut kan fattas vid rektorsmötet 10.12.2019.

Högskolorna ska motivera sitt förslag gällande examensmål. Av motiveringarna till de branschvisa förslagen gällande examensmål för universitetens högre högskoleexamina och yrkeshögskoleexamina och till examensmålen som ställs på högskolenivå ska framgå i vilken omfattning höjningen av examensmålet under avtalsperioden 2021-2024 och till 2030 grundar sig på

- förbättring av genomströmningen
- ökning av nybörjarplatserna eller
- ökning av antalet internationella studerande inkl. kvantitativ ökning av utbildningen med terminsavgift.

Huvudvikten i höjningen av examensmålet ska ligga på att förbättra genomströmningen och öka antalet nybörjarplatser. Ministeriet framhåller att branschvisa reformer och utbildningsarrangemang måste planeras i samarbete mellan högskolesektorerna för att säkerställa ett tillräckligt utbildningsutbud inom olika branscher och regioner. Samarbetet mellan universiteten och yrkeshögskolorna ska framskrida så att man på riksnivå kan trygga individernas, samhällets och näringslivets olika kompetensbehov.

För att öka öppenheten låter ministeriet högskolorna se varandras förslag. De kvantitativa målen och universitetens riksomfattande uppgifter sammanjämkas av ministeriet och högskolorna tillsammans före utgången av 2019. Beslut om examensmål fattas separat för varje högskola, även om avtalet görs mellan ministeriet och högskolekoncernen.

² Protokollanteckningarna 17.9.2019 (på finska).

<https://valtioneuvosto.fi/documents/10184/15511239/P%C3%B6yt%C3%A4kirjamerkin%C3%A4t+TAE+2020+ja+jts+2021-2023+neuvottelut+final.pdf/95d63c9e-695d-2837-750d-911cca95deb6/P%C3%B6yt%C3%A4kirjamerkin%C3%A4t+TAE+2020+ja+jts+2021-2023+neuvottelut+final.pdf>

Ministeriet framhåller betydelsen av att förtydliga och koncentrera högskolornas profilering, samarbete och arbetsfördelning såväl inbördes som med forskningsinstituten i fråga om undervisningen, forskningen, stödtjänsterna, strukturerna och infrastrukturerna samt i det internationella samarbetet. Nationella och internationella strategiska partnerskap stärker de valda profilerna. Samtidigt görs det möjligt att samla olika aktörers kompetens till konkurrenskraftiga kluster, att kommersialisera forskningsverksamheten snabbt och vidare främjas erhållandet av forskningsfinansiering och investeringar till Finland. Goda exempel är de europeiska högskolenätverken och EuroHPC som förverkligats nyligen.

Högskolorna skickas ett förslag till tidsplan för avtalsförhandlingar före utgången av 2019. Då vet ministeriet om några högskolor önskar föra avtalsförhandlingen som en högskolekoncern och uppgöra ett avtal som gäller hela koncernen.

Eventuella ändringsförslag som gäller universitetens och yrkeshögskolornas utbildningsansvar ska göras på bifogade blanketter (bilaga 4) och sändas till undervisnings- och kulturministeriets registratorskontor (kirjaamo@minedu.fi) **senast 14.2.2020**.

Mer information:

- undervisningsrådet Jorma Karhu (i synnerhet universitet), tfn 0295 3 30139 (jorma.karhu@minedu.fi), undervisningsrådet Maarit Palonen (i synnerhet yrkeshögskolor) tfn 0295 3 30243 (maarit.palonen@minedu.fi) och undervisningsrådet Ulla Mäkeläinen tfn 0295 3 30223 (ulla.makelainen@minedu.fi)
- undervisningsrådet Jukka Haapamäki tfn 0295 3 30088 (jukka.haapamaki@minedu.fi) och undervisningsrådet Kaisu Piironen tfn. 0295 3 30359 (kaisu.piironen@minedu.fi) (tekniska frågor som gäller KOTA-datasystemet och databasen Vipunen)
- regeringsrådet Laura Hansén tfn 0295 3 30098 (laura.hansen@minedu.fi) (ändringsförslag som gäller utbildningsansvar)

Överdirektör

Tapio Kosunen

Undervisningsråd

Jorma Karhu

Bilagor

Liite 1 Ehdotus korkeakoulujen yhteiseksi tavoitteiksi sopimuskaudelle 2021–2024
Liite 2 Ehdotus korkeakoulujen tutkintotavoitteiksi sopimuskaudelle 2021–2024 ja näkymä vuoteen 2030
Liite 3.1 Taustamuistio
Liite 3 Ehdotus yliopistojen valtakunnallisiksi tehtäviksi ja niiden rahoitukseksi sopimuskaudelle 2021–2024
Liite 4 Korkeakoulujen koulutusvastuita koskevat muutosesitykset

Sändlista Yliopistot
Ammattikorkeakoulut

Förkännedom Statssekreterare Tuomo Puumala
Specialmedarbetare Markus Ylimaa
Kanslichef Anita Lehikoinen
Finlands universitet UNIFI rf
Rådet för yrkeshögskolornas rektorer Arene rf
UKM/Avdelningen för högskole- och forskningspolitik samt gymnasieutbildning